N. 2. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en ***NIEUWS-BLAD.***

Woensdag — **5 Januarij.**

Frankrijk.

Parijs, den 31sten December.

De twee wetgevende kamers hebben zich in de beide jongste dagen met de adressen van antwoord op de koninklijke aanspraak bezig gehouden. Bij de pairs heeft de heer *Portalis* eergisteren het ontwerp gelezen, 't welk daarop gisteren in de bureaux onderzocht is. De kamer van afgevaardigden heeft gisteren de leden der commissie van redactie voor het adres benoemd. In de bureaux der kamer schijnt men voornamelijk over de amnestie, over Spanje en de spoorwegen te hebben gesproken. Algemeen was men over het antwoord op de aanspraak te vreden geweest, zoodat het antwoord niet veel meer dan een weerklank daarop zal zijn. Het *Journal des Débats* zegt intusschen de discussie van het adres met ongeduld af te wachten, omdat dezelve beslissend zoude zijn. Tot heden had de strijd tusschen de oppositie en de leden der voormalige meerderheid, de doctrinairen, welke de twee voornaamste tegenwoordige partijen in den parlementairen kampstrijd uitmaken, slechts over namen geloopen en elkander opgewogen; de discussie die thans te wachten staat, zou over de zaken loopen en bepaald beslissen, welke partij thans het overwigt heeft. Men denkt dat de commissie van het adres met haar arbeid eerst tegen het eind der week zal gereed zijn, en de discussie niet voor den 7den en 8sten zal beginnen.

— Geheel onverwacht werd Parijs nu een paar dagen geleden met oorlogzuchtige geruchten vervuld; men verhaalde in den avond van den 28sten, dat de generaal *Pajol* aan de met verlof in de hoofdstad zich bevindende officieren bevel gegeven had, om zich terstond naar hunne korpsen te begeven. Des morgens van den 29sten hoorde men verhalen, dat drie regimenten van het garnizoen der hoofdstad bevel bekomen hadden om naar de belgische grenzen op te marschen; dat er ter zake van de verwikkelingen in het Luxemburgsche een legerkamp, onder bevel van den Hertog *van Orleans*, op de noord-oostelijke grenzen zou geformeerd, en er ook troepen in den Elsas zouden worden verzameld. Deze onderscheidene berigten baarden te meer bevreemding, daar men de gerezen geschillen in het Luxemburgsche bevredigd dacht. Het *Journal des Débats* verzekerde intusschen reeds in zijn nommer van gisteren, dat de zaak van het Grootmoedig waarschijnlijk op eene bevredigende wijs zou ten einde loopen, maar dat het fransch gouvernement, op alles bedacht moetende wezen, en in tijds zijne maatregelen moetende nemen, bevel had gegeven tot het verzamelen van een korps op de noordelijke grenzen, en dat reeds verscheidene regimenten derwaarts op marsch waren. Zoo men sedert vernam, was het besluit tot het bijeen brengen van een observatiekorps genomen op het berigt van de komst van verscheidene pruissische regimenten in de Rhijn-provincien, welke vermeerdering van magt hare aanleiding kon vinden in de kwestie omtrent den aartsbisschop van Keulen, maar ook in de geschillen van Luxemburg. Er was dan besloten om 35,000 man troepen naar de noord-oostelijke grenzen, aan de zijde van Maubeuge en Valenciennes, bijeen te brengen.

Heden vernemt men, dat de geheele schijnvertooning weder is afgeloopen. De meeste bladen, zelfs het *Journal des Débats*, kondigen heden aan, dat op het ontvangen van een koerier met depeches uit Berlijn, waaronder een eigenhandigen brief van Z. M. den Koning van Pruissen was, de oorlogsminister bij den Koning was ontboden, en er na eene kortstondige conferentie, door den minister koeriers waren afgezonden, dan nu de op marsch zijnde troepen hunne orders over te brengen en dat zij naar hunne vorige standplaatsen moesten terug trekken.

— Door den heer *Mold* zijn voor een paar dagen depeches uit Rome ontvangen, die men zegt dat op de zaak van den aartsbisschop van Keulen betrekking hebben. Men wil hier, dat Pruissen om de bemiddeling van Frankrijk en Oostenrijk, in deze zaak heeft aangezocht gedaan.

— Te Toulouse schijnt de heer *Laffitte* thans eenige kans te hebben, om in de plaats van den heer *Clausel*, tot lid van de afgevaardigden te worden gekozen. Zijne benoeming zou echter van de zijde van het ministerie tegengewerkt worden.

— *Hubert* is in de laatste dagen nog verscheidene malen in verhoor geweest, de instructie zijner zaak is geëindigd, en zal nu weldra de akte van beschuldiging opgemaakt worden.

— Door het gouvernement is eergisteren de volgende telegraphische depêche omtrent Spanje bekend gemaakt:

Bayonne, 25. December.

» Den 19den heeft don *Carlos* 12 bataillons en 200 ruiters, voor de expeditie van Kabrera bestemd, in ongeschonw genomen te den zoelen nabij Saragossa gemonsterd, doch is den zesten des daags te voren afgetrokken. Espartero maakte den indruk zich gereed om op Kabrera in te trekken, ten einde tegen de expeditie die door de Encartaciones schijnt te moeten optrekken, gereed te zijn. *Zurbano* en de brigadier *Asporos* hadden den vorigen dag ieder honderd krijgsgevangenen gemaakt."

In bijzondere berigten van de grenzen wordt gemeld, dat de nieuwe karlistische expeditie, die zoo goed en kwaad als de omstandigheden het medebragten, maar in allen gevalle met eenen zeldzamen spoed georganiseerd en uitgerust is, zich den 23sten in beweging heeft gesteld en van Amurrio, onder bevel van *Garcia*, opgetrokken is, bestaande met der daad alleen uit Navarrezen en Arragonnezen; de expeditie heeft zich op de Encartaciones en Castos gerigt. Een andere karlistische troep heeft denzelfden dag eene beweging naar Santander gemaakt. Don *Carlos* heeft den 22sten Amurrio verlaten en zich naar Orduna begeven. Men dacht niet, dat de generaal *Iriarte*, die te Balmaceda in observatie stond, den marsch der expeditie zou kunnen tegenhouden. Men hoopte dat de generaal *Buerens*, die met eene aanzienlijke magt te Miranda staat, daartoe beter in staat zou zijn.

— Uit Madrid zijn geene nadere tijdingen.

— Ter beurze van gisteren werd veel omgezet en was er veel variatie in den koers. Men hechtte weinig belang aan de beweging van troepen naar de noordelijke grenzen; meer hield men zich bezig met de benoeming der commissie van het adres, die men in een geest dacht zamengesteld welke niet gunstig was voor de conversie der renten. De notering was: 5 pCt. 108,15; 3 pCt. 97,5 Nap. r. 98,10; Spanje 20½; Rom. L. 109⅝. — Heden uit hoofde van den Zondag geene fonds-notering.

Nederlanden.

Haag den 2den Januarij.

Bij *Z. M.* besluit van den 25sten December ll., zijn benoemd tot regters in de regtbank van eersten aanleg te Appingadam Jhr. Mr. *W. M. de Marees van Swinderen*, en tot griffier der regtbank van eersten aanleg en van koophandel te Groningen Mr. *A. A. Ganderheyden*.

Tot burgemeester van de gemeente Veghel, in deze provincie, is benoemd de heer *J. van den Heuvel*.

— Op den 26sten December ll., is binnen de gemeente Loon-op-Zand, ten huize van *Cornelis van Nooye*, bouwman en tapper, op de Bermeloosche Hoeve, woonende met zijn eenigen zoon *Johannes*, oud 18 jaren en zijne eenige dochter *Maria*, oud 16 jaren, eene verschrikkelijke misdaad gepleegd. Terwijl die landbouwer zich ten 7 ure des morgens met zijn zoon naar de Kapelheuvel ter kerk had begeven, van waar zij ten half negen ure terugkeerden, schijnen boosdoeners in huis gedrongen te zijn; althans, toen vader en zoon in hunne woning terugkwamen vonden zij de huisdeur open, de lamp brandende en de dochter voorover op eenen emmer, alwaar zij de aardappelen die zij benig was geweest te schillen, wilde indoen. Aanvankelijk dachten vader en zoon, dat zij sliep; doch toen de broeder haar wilde opnemen, ontwaarde men dadelijk dat zij, ten gevolge eener vreeselijke wonde aan de keel, met een snijdend werktuig toegebragt, was overleden. De aardappelen die zij had willen schillen, lagen neven haar op den grond; terwijl men in het schenkkasje een half glas jenever vond. Tot dus verre heeft men de daders van dezen moord, zoo wel als de aanleidende oorzaak tot dezelve kunnen ontdekken; alleen heeft men aan de voetstappen vermoend te bespeuren, dat, na het vertrek van *Cornelis Nooye* en zijn zoon, twee personen in huis geweest zijn.

— Heden morgen omstreeks 4 uren, ontstond, eenige minuten buiten het naburig dorp Chaam, in den graanmolen, toebehoorende aan *A. van Gorcum*, bewoond wordende door *de Boer*, eene hevige brand, waardoor de molen, in weerwil van alle aangewende blusschmiddelen, in korten tijd, door de vlam totaal verteerd werd.

De kommandeerende troepen met HH. officieren, benevens marechaussés (op een naar afstande geposteerd,) stonden ter hulp om het plaatselijk bestuur en de verdere [illegible] derzelver overige pogingen te ondersteunen en de goede [illegible] te handhaven.

De molen, van hout gebouwd en met riet gedekt, [illegible]

dig door de vlammen overmeesterd, zoodat niet meer dan eenig houtwerk is kunnen gered worden. Dezelve is intusschen voor brandschade gewaarborgd. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Gedurende het vorig jaar 1837 zijn te 's Bosch geboren 825 kinderen, als 426 jongens en 394 meisjes; overleden zijn er 655 personen, als 355 van het mannelijk en 297 van het vrouwelijk geslacht. Gehuwd zijn er 200 paren.

— Gedurende het jaar 1837 zijn te Amsterdam uit zee aangekomen 1935 schepen, waaronder 55 uit Java en Sumatra; en 60 uit Suriname en Nickerie. In 1836 beliep het getal der binnengekomen schepen 1694; dus zijn in het vorig jaar 239 schepen meer te Amsterdam aangekomen dan in 1836.

— Te Dubbeldam, een kwartiersuurs van Dordrecht, is ll. Donderdag namiddag, in eene bouwmanswoning, het *Blauwe huis* genaamd, brand ontstaan, waardoor de woning, met alles wat dezelve bevatte een prooi der vlammen geworden is; men heeft alleenlijk het vee en eenige weinige meubelen kunnen redden. De gebouwen waren voor ƒ 12,000, de meubelen en granen voor ƒ 7 à 8000 verzekerd.

— De rivieren, welke in de laatste dagen aanmerkelijk gerezen waren, zijn, volgens de jongste berigten, weder vallende. De Waal, welke den 28sten ll., 5 el 46 duim stond, stond den 29sten, 5 el 40 duim en wat dus vallende. De Rhijn te Keulen, stond den 27sten des morgens 20 voet 4 duim.

— Den 24sten des avonds is de broeder van den landbouwer *J. Posma*, (niet *Bossinga*, zoo als vroeger gemeld is), wiens boerenhuizinge, te Veendam gelegen, geheel is afgebrand, gevankelijk te Winschoten binnengebragt, als beschuldigd, van dien brand moedwillig te hebben verwekt. Naar men vernoemt, is deze beschuldigde in zijne verstandelijke vermogen gekrenkt.

De belgische kamer van vertegenwoordigers heeft thans de discussie van het oorlogsbudget aangevangen, nadat dezelve ll. Zaturdag, bij de tweede stemming over de suikerwet, teruggekomen was op de vroeger voor den Antwerpschen handel en de raffinadeurs nadeelig aangenomene bepalingen.

— Gedurende het afgeloopen jaar zijn in de haven van Antwerpen aangekomen 1426 schepen, te zamen voerende 225,650 tonnen; in het vorig jaar was het getal 1245 schepen, en 176,279 tonnen.

— Ter Antwerpsche beurs werden de Ardoins ll. Zaturdag tegen 19½ verhandeld.

De jongste berigten uit Duitschland houden hoofdzakelijk het volgende: De grootheitog van Baden heeft zijne stenden tegen den 10den Februarij tot eene buitengewonen zitting bijeengeroepen, om hun het ontwerp voor te dragen van een' spoorweg die van de Hessische grenzen tot nabij Bazel moet loopen. — Er loopt spraak van de aanstaande ontbinding van de kamer der Hessen-Kasselsche stenden, en wel ter zaak van het geschil tusschen de stenden en de regering bestaande, over het Rothenburger vraagstuk. — Zoo het gerucht liep zou de Göttinger gebannen hoogleeraar *Gervinus* het hoogleeraambt aan de Wurtemberger akademie *Tubingen* worden opgedragen. — Te Stuttgart is den 23sten ll. de Wurtembergsche luitenant-generaal *von Stockmaier* overleden. — Uit Napels wordt van den 7den der vorige maand gemeld, dat de *cholera* aldaar op nieuw was uitgebroken; maar zulks zooveel mogelijk geheim gehouden werd. — Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel lag het fransch eskader onder den admiraal *Gallois* nog altijd in de reede van Smirna. Op aanhouden van den engelschen gezant had de sultan prins *Leopold* als koning der Belgen erkend. Er gingen zware klagten op over de strenge wijze waarop de onderkoning van Egypte zich tegenwoordig jegens de fransche en engelsche onderdanen gedraagt.

Luidens de Londensche berigten tot den 30sten ll. heeft de regering bevelen gegeven tot versterking van al de regimenten in de beide Kanada's; de daartoe bestemde manschappen benevens eenige kompagnien dienstdoende zullen onverwijld te Cork naar Halifax worden ingescheept. Voorts zeide men, dat in het voorjaar eene brigade der garde en nog twee regimenten linietroepen derwaarts zouden gezonden worden, ten einde door een en ander de sterkte der britsche troepen in de Kanada's met nog 5000 man te vermeerderen.

De thans officiele ontvangene rapporten wegens de jongste gebeurtenissen in Kanada waren minder verontrustende dan de vroeger publiek gemaakte bijzondere berigten. De kolonel *Wetherall*, wiens overwinning op de insurgenten volkomen schijnt gewaagt te zijn, maakte zich tot eene nieuwe expeditie gereed.

— Men heeft te Londen de boodschap ontvangen, waarmede de president der Vereenigde Staten, den 5den December, de jaarlijksche zitting van het congres geopend heeft. Hij somt daarin wederom de zwarigheden op, welke zich ten aanzien van het bankwezen en geldstelsel voordoen, en betuigt, dat hij zijne overtuiging daarbinnent (tegen eene staatsbank) aan het oordeel van het congres onderwerpen zal. Hij kondigt intusschen eene soort van onderzoek aan, ingesteld in de oude Amerikaansche bank, die als gemeentelijke bank bestaan, tegen de wet, bankbriefjes zou uitgegeven hebben. — De buitenlandsche betrekkingen der Vereenigde Staten zijn vriendschappelijk, behalve die met Mexico, met welken staat nopens Texas onbestand was gerezen. De zaak van de noordelijke grensscheiding der staten (sedert 50 jaren aanhangig, en waaromtrent voor eenige jaren de scheidsregterlijke uitspraak van den Koning der Nederlanden werd ingeroepen) was op nieuw door Engeland op het tapijt gebragt. Van de schadevergoeding, wegens geleden verliezen bij het bombardement van Antwerpen, wordt in dit stuk geen woord gerept. — Onder anderen berigt de president dat 4½ millioen dollars aan schatkistbiljetten zullen uitgegeven worden, vermits slechts 7 millioen beschikbaar in de schatkist voorhanden zijn.

— Te Londen waren den 29sten December genoteerd: 3 pCt. geconsol. Ned. 2½ pCt. 53⅝; 5 pCt. 100⅞; Spanje 19⅞; Portugal 19⅞; Russ. 74.

Het genoegen kunnen wij de belangstellenden van *Mechanische Vermakelijkheden*, *Tours d'Adresse*, enz., mededeelen, dat de Heer D. L. Hartong gisteren avond in den Stads-Schouwburg alhier, voor een zeer talrijk publiek, de bewijzen heeft afgelegd, dat hij den lof die hem over de uitvoering zijner kunststukken in de meeste Hoofdsteden van ons Vaderland is toegebragt, ten volle waardig is; en tevens, dat hij zich bijverd heeft, om voor te komen, dat hij niet voor vreemde Kunstenaars in zijn vak zoude achterstaan.

Wij wenschen dat deze onze ijverige en onvermoeide landgenoot, bij zodone representatie binnen deze Stad, met zoo veel vertrouwen en toejuiching zal vereerd worden, als hem den eersten avond alhier zoo ruimschoots en boven zijne verwachting mogt ten deel vallen.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (1 *Januarij*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 52⅞, 53, 52⅞; dito 5 pCt. 101¼; Kansb. 22¾, 13/16; Handelm. 172⅛, 172, ¼; O. Indie 5 pCt. 99⅝, ⅞; Ardoins 85 ℔ 19 7/16; Met. 5 pCt. 101; Columb. 17⅛; Braz. 76¼, ½.

*** Al wederom ter Loterij-Kantore van K. LION, Gezadmiteerd Splitter te *Steenbergen*, is getrokken in de 1ste Klasse, 5de Lijst der 173ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, de kapitale prijs van ƒ 2500 op N°. 17006.

Devies: *Zoo te spelen, Zal niet vervelen.*

173ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Bij A. ANDRIESSE, Debitant der Koninklijke Nederlandsche Loterij, alwaar onlangs gevallende de kapitale prijs van ƒ 20,000, en verscheiden prijzen van ƒ 2500, 2000, 1500 en 1000, is nu in de thans trekkende 1ste klasse op N°. 17,006 getrokken de kapitale prijs van 2500, onder de Handteekening van K. LION, Splitter der Koninklijke Nederlandsche Loterij te *Steenbergen*.

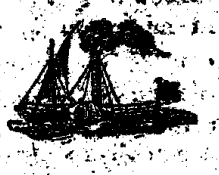

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

Januarij 1838.

Van MIDDELBURG.		Van ROTTERDAM.	
Donderdag 4.	's morg. 5½ uur.	Vrijdag 5.	's morg. 9 uur.
Zondag 7.	» 8 »	Dinsdag 9.	» 5 »

HET HOOGE TOESTEMMING.

Op algemeen verzoek nog twee voorstellingen tot naderen finale Sluiting, op Woensdag den 3den en op Zaturdag den 6den Januarij 1838.

Het Gezelschap KOORDDANSERS, GROEPISTEN en PANTOMIMISTEN van *Weenen*, zal de eer hebben op Woensdag den 3 Januarij 1838, in de Tent, staande op het Kasteelplein, eene luisterrijke voorstelling te geven, bestaande in: ARLEQUIN BESCHERMD DOOR DE GODEN DER LIEFDE, Ballet-Pantomime in ééne Afdeeling, daarna ACROBATISCHE EXERCITIEN; de Heer ALEXANDER en de Heer BOUR zullen als Clown het Gezelschap amuseren; gevolgd door DE DRIE SPANJAARDEN, Dans op drie Koorden. Tot slot: (*op verzoek*) HET DORPSLEVEN OF DE OLYPHANT ONGENOODIGDE GAST, Ballet-Pantomime in ééne Afdeeling.

Mad. LA CIERF zal de eer hebben eene Pantomimische Voorstelling met gemelde Olyphant voor te stellen, waarop zij zich met regt kan beroemen, dat iets zoodanigs nimmer voor dezen van jemand is ten uitvoer gebragt.

De aanvang is précies ten 6 ure.

De directie beveelt zich in de gunst van Bredasch kunstliefde, en hoopt dat zij met haar talrijk Gezelschap, door goede uitvoering, Costumes, fraai verlicht en goed verwarmd lokaal, zich zulks zullen waardig maken.

F. NEISZ EN L. CIERF EN COMP.,
Directeurs.

De Directie dankbaar voor den aanhoudenden toeloop welke haar hier heeft mogen te beurt vallen, zal niets onbeproefd laten om bij deze twee laatste Voorstellingen het geëerde Publiek eenige aangename uren te doen doorbrengen.

*** Bij VAN GULICK en HERMANS, Drukkers en Boekverkoopers te *Breda*, ligt ter Perse, en zal eerstdaags in 't licht verschijnen:

PLECHTSTATIGE INWIJDING DER ST. ANTONIUS-KERK te *Breda*, op den twaalfden van Wijnmaand, achttien honderd zeven-en-dertig, door Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid den Bisschop van Curium. Eene *Episode* uit de Kerkgeschiedenis van ons Vaderland. Ten voordeele van dat Kerkgebouw.

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.